

Силабус курсу:

Організація та управління соціальними закладами

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	231 «Соціальна робота»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Залік

Автор курсу та лектор:

к. психол. наук, доцент Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

кандидат наук кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

galina0189@ukr.net

електронна адреса

+38-066-923-16-16

телефон

Viber за номером

телефону

месенджер

325ГК аудиторія

кафедри ППСР

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є сформування у майбутніх соціальних працівників теоретичні знання про специфіку діяльності у соціальних закладах України для різних категорій населення, сприяти оволодінню ними практичними вміннями, необхідними для застосування у майбутній професійній діяльності.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: сформувати у майбутніх соціальних працівників розуміння основних видів і типів соціальних служб України; - проаналізувати загальні принципи та напрями діяльності соціальних служб України; - розкрити основні функції та специфічні особливості професійної діяльності майбутніх соціальних працівників у соціальних службах різного типу і виду; - навчити здобувачів працювати з нормативно-правовими документами, стосовно їх майбутньої професійної діяльності у соціальних службах різного типу і виду.

Вміння: встановлювати цілі, розробляти та реалізовувати стратегію соціального закладу; будувати організаційну структуру управління та розробляти необхідні регламентуючі документи щодо забезпечення діяльності соціального закладу; використовувати підходи щодо нормування робочого часу працівників соціальної служби; організувати взаємодію різних служб

соціального закладу; забезпечувати контроль дотримання прав потенційних отримувачів /отримувачів соціальних послуг; застосовувати методи моніторингу та оцінки якості соціальних послуг; застосовувати методи управління персоналом у соціальному закладі; здійснювати пошук додаткових ресурсів щодо забезпечення діяльності соціального закладу та сприяти їх залученню; використовувати способи забезпечення роботи соціального закладу необхідними товарами, роботами та послугами

Передумови до початку вивчення:

Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Організація та управління соціальним закладом» студент повинен мати знання з дисциплін «Вступ до спеціальності «Соціальна робота», «Практикум з соціальної роботи. Прикладні методи в соціальній роботі», «Соціальні послуги».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні успішного засвоєння студентами теоретичні і практичні основи організації та управління соціальними закладами, планування діяльності соціальних закладів, організації діяльності соціальних закладів, організації процесу надання соціальних послуг у соціальному закладі, управління персоналом соціальних служб, закупівлі товарів, робіт та послуг та залучення додаткових ресурсів

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення. ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам

із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 19. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку результатів актуальності та якості послуг, що надаються фахівцем у сфері соціальної роботи.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л//ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Принципи, структура, функції і методи управління у системі соціальної роботи на загальнофедеральних та	2/2	Поняття управління. Рівні управління в системі соціальної роботи: федеральний, державний, регіональний і муніципальний. Класифікація функцій соціального управління. Основні принципи і структура соціального управління. Основні методи управління	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	регіональному рівнях.			
2.	Управління організаціями соціальної роботи.	2/2	Значення поняття "організація". Особливості соціальних організацій. Соціальна організація як суб'єкт і об'єкт управління. Керуюча система - становлення і розвиток. Основні складові внутріорганізаційного управління. Технології управління і система "5S".	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3.	Особливості організації і управління в соціальній роботі.	2/2	Становлення і розвиток інфраструктури установи соціального обслуговування. Організація праці в соціальних установах. Використання соціального проектування в управлінні закладом соціального захисту населення. Документообіг в установах соціального захисту. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4.	Технології управління в соціальній сфері.	2/2	Проблеми підвищення ефективності діяльності установ соціальної сфери. Технології розробки управлінських рішень в соціальній сфері. Соціально-психологічні особливості управління соціальною сферою. Інформаційні технології управління.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5.	Діяльність соціальних працівників і спеціалістів соціальної роботи.	2/2	Нормативно-правова основа діяльності соціального працівника. Професіоналізм у соціальній роботі. Етичні засади діяльності. Професіограми соціального працівника.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6.	Управління персоналом соціальних служб.	2/2	Кадрова складова системи соціального управління. Особливості управління персоналом в установі соціального захисту. Атестація керівних кадрів і фахівців державних установ: поняття, сутність, цілі. Процедура атестації: етапи проведення, підготовка документів. Конфлікти та шляхи їх подолання.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7.	Мотивація і стимулювання персоналу соціальних установ.	2/2	Співвідношення понять "мотиви", "мотивація" і "стимули", "стимулювання". Вимірювання мотивації і стимулювання персоналу. Стимулювання персоналу соціальних установ - зарубіжні методики.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Білинська М. М. Державне управління галузевими стандартами в умовах реформування вищої медичної освіти в Україні : монографія / М. М. Білинська. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 248 с.
2. Болотіна Н.Б. Соціальне страхування на випадок безробіття//Юридична енциклопедія. – Т.5 - К.: Вид-во «Укр.енциклопедія, 2003 . 738 с. 3. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 663 с.
3. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості: Навч. посібник. / В.С. Васильченко – К.: КНЕУ. – 2003. – 278 с.
4. Державна політика в соціогуманітарній сфері : підручник / В. А. Скуратівський, В. П. Трощинський, П. К. Ситник та ін. ; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. – К. : НАДУ, 2010. – 284 с.
5. Жернаков В. В. Пенсійне забезпечення в Україні : підруч. / В. В. Жернаков. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 380 с.
6. Пилипенко П. Д. Право соціального забезпечення : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 504 с
7. Пилипенка П.Д. Право соціального забезпечення України: підруч. [для студ. юрид. спец. вищ.навч.закл. /П.Д.Пилипенко, В.Я.Бурак, С.М.Синчук та ін.] /за ред. П.Д.Пилипенка. – 3-те вид., переробл. і доповн. – К.: Ін Юре, 2010. – 504 с.
8. Толстоухова С.В. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку. Київ: Академпрес, 2015. 112 с.

Інформаційні ресурси.

1. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
2. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
3. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>
4. Аналіз розвитку системи соціального обслуговування «Результативність соціального обслуговування вдома громадян похилого віку та інвалідів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urbaneeconomics.ru>.
5. Інформаційні довідки Міністерства праці та соціальної політики України у рамках виконання пріоритетних завдань Міністерства праці та соціальної політики України на 2006 – 2010 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua>.
6. Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги : постанова Кабінету Міністрів України від 09.04.2005 р. № 268 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
7. Проект Державного соціального стандарту України «Настанови з розроблення документації системи управління якістю надання соціальних послуг» / НДІ соціалотрудових відносин [Електронний ресурс], 2007 – Режим доступу : <http://www.lir.lg.ua>.

Методичне забезпечення

1. Іжа М. М. Організаційно-правові засади державного управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Т. І. Пахомова, Я. О. Різникова. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2008. – 380 с.
2. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: Теорія і практика: Навч.посіб. / М.П. Лукашевич., М.В. Туленков М.В. – К.:Каравела, 2007. – 296 с.
3. Синчук С. М. Право соціального забезпечення України: Навч. Посіб / С. М. Синчук, В. Я. Буряк. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 306 с.
4. Зінченко А.Г. «Діти вулиці»: методичні рекомендації по роботі з «дітьми вулиці». Київ: УДЦССМ, 2016. 88 с.
5. Методичні рекомендації щодо соціальної підтримки людей, які живуть з ВІЛ (з досвіду роботи). Київ: ДСССДМ, 2015.116 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на

доброчесність:

внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.